

## บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ผลตอบแทนทางสังคมของการลงทุนโดยภาครัฐ : กรณี  
ศึกษาการสงเคราะห์การปลูกแทนของสำนักงานกองทุน  
สงเคราะห์การทำสวนยาง

ชื่อผู้เขียน : นางสาววิษญา หนุรอด

ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รศ.ดร.เกษร หอมขจร
2. รศ.สุกานดา จันทนฤกษ์
3. ผศ.บุญธรรม ราชรักษ์

ปีการศึกษา : 2540

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของประเทศไทย แต่ในอดีตยางพารามีผลผลิตต่อไร่ต่ำ ซึ่งรัฐบาลได้เห็นความสำคัญของปัญหา จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง พ.ศ. 2503 และให้มีสำนักงานเรียกว่าสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือชาวสวนยางโดยมีภารกิจหลักคือทำให้การสงเคราะห์การปลูกแทนเพื่อปลูกยางพันธุ์ดีทดแทนยางพันธุ์พื้นเมือง และในปัจจุบันต้นยางที่ปลูกแทนนี้สามารถเปิดกรีดได้มากขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ของยางพารามีแนวโน้มสูงขึ้นตลอด แต่ในการดำเนินการดังกล่าว สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจะต้องใช้ค่าใช้จ่ายไปเป็นจำนวนมาก การศึกษารังนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลตอบแทนทางสังคมที่เกิดจากการลงทุนของรัฐบาลในการสงเคราะห์การปลูกแทนของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และศึกษาสัดส่วนการกระจายของผลตอบแทนที่เกิดขึ้นไปสู่ผู้ผลิตและผู้บริโภค

การศึกษาได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนที่เกิดจากการดำเนินการโดยการหาค่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) และอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย (B-C

ratio) และศึกษาการกระจายของผลตอบแทนทางสังคมที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคได้รับโดยการคำนวณพื้นที่ใต้กราฟ ซึ่งได้มาจากการหาค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทานของยางพารา โดยใช้ข้อมูลทศนิยมในช่วงปี พ.ศ. 2505 ถึง ปี พ.ศ. 2538 ที่เก็บรวบรวมไว้โดยหน่วยงานราชการ

ผลการศึกษาการกระจายผลตอบแทนทางสังคมที่เกิดขึ้น ปรากฏว่ามีการกระจายไปสู่ผู้บริโภคมากกว่าผู้ผลิตคือผู้บริโภคได้รับร้อยละ 68 และผู้ผลิตได้รับร้อยละ

32

ผลการศึกษาผลตอบแทนทางสังคมที่เกิดจากการลงทุนของรัฐบาลในการส่งเสริมการปลูกแทนของสำนักงานกองทุนส่งเสริมการทำสวนยาง ปรากฏว่า ณ อัตราคิดลดร้อยละ 12 (ตามที่สำนักงานการคลังประจำประเทศไทย เคยกำหนดไว้ว่า อัตราส่วนลดสำหรับประเทศไทยควรจะทำกับร้อยละ 12) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มีค่าเท่ากับ 29,866.88 ล้านบาท และอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อค่าใช้จ่าย (B-C ratio) มีค่าเท่ากับ 17.25 และแม้จะมีการเพิ่มค่าใช้จ่าย อัตราผลตอบแทนทางสังคมก็เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าการดำเนินการส่งเสริมการปลูกแทนของสำนักงานกองทุนส่งเสริมการทำสวนยาง มีความคุ้มค่าในการลงทุน